

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.02.2020

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanun Teklifi ile bekçilere verilen yetkilerin artırılması ve silah kullanma yetkisinin verilmesine ilişkin yasa teklifi geçtiğimiz günlerde komisyonda görüşülüp kabul edilmiştir. Henüz meclis genel kurulunda görüşülüp yasalaşmamış olmasına rağmen bekçilerin yurttaşlara uyguladığı kötü muamelelere ait görüntüler basında yer almıştır.

Bekçi olarak göreve başlayan kişilerin geçtiğimiz yıllarda sokakta kimlik göstermeyi reddettiği için yurttaşlara yönelik saldırı ve kötü muameleleri kamuoyunda sıkça yer almış ve tartışmalara neden olmuştur. Ayrıca bu olaylar yaşandığı sırada bekçilerin yasal olarak kimlik sorma yetkisinin olmadığı Anayasa Mahkemesi'nin verdiği karar ile de netleştirilmiştir.

Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanun Teklifi henüz Meclis Genel Kurulu'nda görüşülmemiş, bekçilere verilmek istenen yetkiler henüz yasalaşmamışken bekçilerin sokakta halka uyguladığı kötü muamele haberleri sosyal medyada ve basında yer almaktadır. İstanbul Fatih Kocamustafapaşa mahallesinde kimliğini göstermek istemeyen bir vatandaş bekçiler tarafından park demirlerine kelepçelenmiş, bileğinin acıdığını belirtmesine rağmen dakikalarca o şekilde bekletilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yazılı bir açıklama yaparak "darp" iddiasını yalanlamıştır. Yapılan yazılı açıklamada; "Çarşı ve mahalle bekçimiz Ali D'yi yumruk atarak itirmek ve resmi üniformasını yırtmak suretiyle direnmeye devam eden ve bir pda cihazının da kırılmasına sebep olan şüpheli şahıs, zor kullanarak gözaltına alınmış, yapılan incelemede üzerinde 2 parça 'skunk' diye tabir edilen narkotik madde ele geçirilmiştir." Denilmiştir.

Oysa sosyal medyada paylaşılan video görüntülerinde; “Bileğimi kırdınız” diyen kişinin, bekçiler tarafından park demirlerine kelepçelendiği açıkça görülmektedir.

Sosyal medyada yer alan bu görüntüler, geçmişte yaşanan benzer olaylar ve bekçilere verilmek istenen yetkilerle birlikte değerlendirildiğinde endişe vericidir.

Yargı ve kolluk gücü içerisinde yer almadığı halde yetkileri arttırılan bekçilik yapısı, gerekli eğitimi almamış, insan hakları ve temel hak ve özgürlükler konusunda eğitilmemiş kişiler tarafından yapıldığında, yurttaşların ve özellikle kadınların başta yaşam hakkı olmak üzere hak ve özgürlükleri açısından tehdit oluşturacaktır.

Bu bağlamda

1. Yetkisi olmadığı halde, vatandaşın park demirlerine kelepçelendiği görüntülere ilişkin vatandaşa hukuksuz bir şekilde zor kullanan bekçiler hakkında yürütülen idari ve cezai bir soruşturma var mıdır?
2. İstanbul Emniyet Müdürlüğü “darp olmadığı” kanaatine nasıl varmıştır? Olayın faili bekçilerin ifadeleri üzerine mi böyle bir açıklama yapmıştır?
3. Bekçilerin vatandaşları durdurması için gerekli olan “makul sebebin” kriterleri nelerdir?
4. Vatandaşa kimlik sorma yetkisi olmadığı halde bekçiler tarafından uygulanan kötü muamele görüntülerde açıkça görülmektedir. Söz konusu kişilerin silah taşıma yetkisi olsaydı ne olurdu?